

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР «МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ»

Навчальна програма з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку
«ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ МЕДІА»

1 рік навчання

Київ
2023

Автори:

Сухомлин Ольга Юріївна — завідувачка відділення суспільних комунікацій Комунального позашкільного навчального закладу «Київська Мала академія наук учнівської молоді», доцентка кафедри кіно- і телемистецтва Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидатка наук із соціальних комунікацій;

Зоря Галина Сергіївна – керівниця секції «Теорія та історія медіа» відділення суспільних комунікацій Комунального позашкільного навчального закладу «Київська Мала академія наук учнівської молоді», редакторка I категорії міжкафедральної навчально-поліграфічної лабораторії Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

«Схвалено для використання в освітньому процесі»

*Рішення експертної комісії з позашкільної освіти від 29.03.2023
(протокол № 1)*

*Зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та
навчальним програмам за № 8.0041-2023*

*Рекомендовано науково-методичною радою
Національного центру «Мала академія наук України»
(протокол № 1 від 27 січня 2023 року)*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Нині без систематизованого знання, яке постає на ґрунті вивчення теорії та історії медіа, неможливо уявити журналістичнознавства загалом і сучасний стан масмедіа зокрема. Без використання основних положень, термінологічного апарату, головних засад, теорії журналістики, вивчення та оцінки історичних явищ і процесів становлення медіа неможлива праця медійника.

Навчання в секції «Теорія та історія медіа» відділення суспільних комунікацій — це можливість зробити перші кроки в професійну та наукову діяльність, оволодіти основами медійної галузі. Учасники секції вдосконалюють уміння ефективно спілкуватися, аналізувати історико-журналістські явища, досліджувати джерела з історії та теорії медіа, визначати відмінності між традиційними і новими медіа. Вони відкривають для себе захопливі сторінки історії української та світової журналістики, отримують знання про основні поняття та категорії теорії медіа, здобувають первинні навички наукового підходу до вивчення історії журналістики, використовують аналіз історико-журналістських явищ з метою поліпшення власної навчально-дослідницької діяльності, а також мають сформувати уявлення про професію журналіста.

Змістове наповнення програми передбачає зв'язок теоретичних знань з об'єктами практичного дослідження для глибшого розуміння предмета навчання, формує знання з основних питань, понять, категорій та закономірностей журналістичнознавства.

Навчальна програма орієнтована на роботу з учнями 9–11 класів закладів загальної середньої освіти.

Мета програми: формування компетентностей вихованців (пізнавальної, практичної, творчої, науково-дослідницької, соціальної) у сфері журналістики і медіа засобами науково-дослідницької діяльності.

Основні **завдання** програми полягають у формуванні компетентностей особистості, а саме: пізнавальної, практичної, творчої, науково-дослідницької і соціальної.

Пізнавальна компетентність спрямована на поглиблене вивчення і засвоєння теоретичних знань, основних понять та категорій з теорії медіа, вивчення історії та основних етапів розвитку медіанауки, провідних ідей та досліджень журналістичнознавства; ознайомлення зі специфікою науково-дослідницької діяльності, методологією та методикою досліджень у медіагалузі.

Практична компетентність передбачає оволодіння навичками пошукової, аналітичної та науково-дослідницької діяльності в медіагалузі; вміння застосовувати знання з журналістичнознавства на практиці, оперувати науковими категоріями, фактичним матеріалом і методикою наукового дослідження, працювати з джерелами інформації із журналістичнознавства;

оволодіння навичками роботи з науковою інформацією, розуміння явищ та процесів масмедійної галузі, уміння відстежувати їх взаємозв'язок та розвиток (пізнання особливостей національної соціально-комунікаційної системи суспільства, основних політичних і соціальних причин зародження та виникнення медіа, журналістських явищ, функцій та принципів, усних та писемних форм поширення інформації, головних типів результативності діяльності журналістики, місця і ролі журналістики в системі сучасних соціальних інститутів суспільства, взаємодії політики, преси та влади на сучасному етапі, ознайомлення з найновішими джерелами з теорії та історії журналістики в Україні); формування у вихованців розуміння різниці між теорією і практичною медіадіяльністю; формування мовної культури; розвиток критичного й аналітичного мислення.

Творча компетентність забезпечує набуття досвіду власної творчої діяльності, здатності проявляти творчу ініціативу, розвиток самостійного, системного та аналітичного мислення, мовленнєвих здібностей; формування чутливості до нових ідей та прагнення до нових знань; формування стійкого інтересу і творчого підходу до пошуково-дослідницької діяльності та бажання до пізнавальної активності; виховання потреби в духовно-творчій самореалізації та науковому самовдосконаленні.

Науково-дослідницька компетентність передбачає формування розуміння суспільних комунікацій як площини для наукових досліджень, засвоєння наукових підходів, методології і методів дослідження медіагалузі, володіння методикою пошукової роботи, засвоєння наукового стилю викладу думок, формування умінь та навичок виконання дослідницьких навчальних завдань за визначеними алгоритмами, розвиток творчих здібностей вихованців, пізнавальних інтересів, активації, підвищення ефективності й якості навчально-пізнавальної діяльності вихованців.

Соціальна компетентність спрямована на розвиток моральних якостей, громадянської позиції, ціннісного ставлення до себе та інших; виховання наукової і пошукової ініціативи та прагнення до нових знань; формування загальнолюдських цінностей, розвиток позитивних емоційно-вольових якостей особистості (цілеспрямованість, організованість, відповідальність, пунктуальність, працелюбство, самостійність, наполегливість, ініціативність тощо); уміння працювати в колективі; розвиток національної культури; формування свідомого ставлення до майбутньої професії.

Загальними принципами організації освітнього процесу є: науковість, синтез інтелектуальної і практичної діяльності, індивідуальний підхід, послідовність і поступовість викладення матеріалу.

В основу навчання покладено комунікативний та дискурсивно-когнітивний методи, що забезпечать ефективне засвоєння основ журналістикознавства та практичне їх застосування.

Програма передбачає варіативність форм, методів та технологій навчання. Використовуються також аналітичний, синтетичний, індуктивний

та дедуктивний методи. За джерелами знань застосовуються словесні методи навчання, наочні, практичні. За типом пізнавальної діяльності використовуються проблемний, частково-пошуковий та дослідницький методи навчання.

В освітньому процесі застосовуються як традиційні форми і методи навчання, так і інтерактивні. Під час проведення занять передбачено використання різноманітних засобів навчання, як-от: наочні посібники, словники, роздатковий матеріал, технічні засоби навчання.

Програма також передбачає проведення індивідуальних консультацій, тренінгів, майстер-класів, конференцій, зустрічей з науковцями та провідними українськими журналістами тощо. Особлива увага приділена активній участі вихованців у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, які проводять заклади вищої освіти, і науково-дослідницькій роботі в системі Малої академії наук.

Програма розрахована на учнівську молодь віком 13–17 років і передбачає навчання вихованців у групах основного рівня дослідницько-експериментального напрямку. На засвоєння навчального матеріалу відводиться один рік, тижневе навантаження — 9 годин. Загальна кількість годин на рік — 324.

Формами контролю за результативністю навчання є підсумкові тестові завдання, опитування, захист науково-дослідницьких робіт.

Навчання в секції не потребує спеціальної підготовки та знань. Навчальний матеріал програми адаптований до занять з вихованцями різного рівня підготовленості.

Розподіл годин за темами — орієнтовний. Керівник секції, беручи до уваги рівень підготовки вихованців, може вносити корективи щодо кількості годин, яка відведена на вивчення тієї чи іншої теми.

Перелік обладнання в програмі подано як орієнтовний і визначається відповідно до можливостей закладу позашкільної освіти.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	1	2
Розділ 1. Критерії наукових знань у медіагалузі та специфіка наукових досліджень у медіасфері	12	42	54
1.1. Журналістикознавство: наука, дослідження і освіта	2	17	19
1.2. Медіадіяльність, медіакультура та медіаграмотність	10	25	35

Розділ 2. Журналістика як галузь суспільно-політичної діяльності	20	36	56
2.1. Архітектоніка медіасвіту: стан і перспективи розвитку	10	17	27
2.2. Функції журналістики	4	5	9
2.3. Джерела інформації	6	14	20
Розділ 3. Система жанрів журналістики, специфіка відображення дійсності	30	84	114
3.1. Медіажанри: відмінність та взаємодія	6	21	27
3.2. Інформаційні жанри ЗМІ	12	35	47
3.3. Аналітичні медіажанри	6	18	24
3.4. Художньо-публіцистичні та сатиричні жанри журналістики	6	10	16
Розділ 4. Організація науково-дослідницької діяльності	23	45	68
4.1. Поняття про наукове дослідження	5	7	12
4.2. Джерела наукової інформації	3	9	12
4.3. Методологія наукового дослідження	5	8	13
4.4. Написання та оформлення узагальнення дослідницької роботи	10	21	31
Розділ 5. Екскурсії, лекторії, тематичні заходи	—	28	28
Підсумок	1	1	2
Разом	75	249	324

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год)

Теоретична частина. Мета та завдання роботи секції. План роботи на навчальний рік. Особливості науково-дослідницької діяльності.

Правила санітарії, гігієни під час роботи з комп'ютером. Правила поведінки в закладі освіти, кабінеті. Інструктаж із безпеки життєдіяльності. Організаційні питання.

Журналістикознавство як наука і її найважливіші складові: теорія та історія медіа. Мета, завдання, предмет вивчення журналістики. Знайомство з історією зародження та розвитку журналістики у світі та в Україні. Найвідоміші представники професії світової та вітчизняної масмедійної галузі.

Практична частина. Виконання тестових завдань на визначення рівня знань із журналістики та дослідницьких умінь вихованців.

Розділ 1. Критерії наукових знань у медіагалузі та специфіка наукових досліджень у медіасфері (54 год)

1.1. Журналістикознавство: наука, дослідження і освіта (19 год)

Теоретична частина. Форми наукової комунікації в журналістикознавстві. Тлумачення проблеми в сучасній теорії журналістики. Інформаційні ресурси мережі Інтернет.

Практична частина. Визначення критеріїв наукових знань та специфіка наукових досліджень у медіасфері. Дослідження масовокомунікаційних процесів. Тлумачення проблеми в сучасній теорії журналістики. Форми наукової комунікації в журналістикознавстві. Визначення задуму, теми, концепції та ідеї наукової роботи. Семінар на тему «Поєднання наук у контексті STEM-освіти».

Семінар на тему «UGC та його використання як одна з найсучасніших практик у медіадіяльності: як це бачить наука». Тренування навиків пошуку необхідної інформації в інтернеті.

1.2. Медіадіяльність, медіакультура та медіаграмотність (35 год)

Теоретична частина. Поняття медіадіяльності, медіакультури, медіаграмотності. Ціннісне ядро в медіапродукті: формування цінностей через медіапродукт. Соціально-психологічний аспект візуальної медіакультури: медіакомунікація, медіаторчість. Світові процеси й обличчя журналістики в Україні. Стилїстика сучасної журналістики: тенденції до посилення інформативності, трансформації на користь інформаційних жанрів, аналітичність інформації, посилення оціночності в сучасних ЗМІ, іронічність як своєрідний спосіб непрямої оцінки, сарказм як особливість, його негативний вплив на свідомість, мову і мислення, посилення авторського «Я», заміна називних заголовків на дієслівні, які відіграють роль лідів, широке використання розмовного стилю, просторіччя, жаргону, мови вулиці, диференціація ЗМІ за стильовими ознаками. Стандарти, закони, етичні питання в медіасфері та інтернет-просторі ЗМІ. Комунікативна культура інтерв'юера.

Практична частина. Правдивість, оперативність, дієвість — характеристики медіатексту. Семінарське заняття «Мова засобів масової інформації як структурно-функціональний стиль літературної мови». Визначення індивідуального стилю журналіста як сукупність ідейно-літературних особливостей та манери письма автора. Соціологічні і статистичні дані, коректне використання їх у медіа. Створення і ведення журналістського щоденника як системи узагальнення та накопичення інформації. Система аргументації в журналістському матеріалі. Ефективність журналістського тексту. Вивчення й застосування фактчекінгу як методу журналістської роботи та необхідної навички для дослідника. Відпрацювання навиків пошуку інформації в інтернеті.

Розділ 2. Журналістика як галузь суспільно-політичної діяльності (56 год)

2.1. Архітектоніка медіасвіту: стан і перспективи розвитку (27 год)

Теоретична частина. Поняття архітектоніки медіасвіту. Сучасна система медіа у світі. Якісні медіа: світовий та український вимір. Традиційні медіа: зародження, становлення, сучасний стан. Нові медіа, конвергентна журналістика, соціальні мережі. Інтернет-журналістика: канони і новаторство. Розвиток інтернет-журналістики. Особливості інтернет-новин. Стили інтернет-журналістики.

Практична частина. Типи медіа і специфіка контенту для кожного з них. Визначення аудиторії інтернет-ЗМІ. Мультимедіа в інтернет-журналістиці: визначення і проблеми. Семінарське заняття «Кібержурналістика та її особливості». Конвергентні ЗМІ і конвергентні журналісти. Тренування навиків пошуку інформації в інтернеті. Редагування в інтернеті як особливий фаховий процес.

2.2. Функції журналістики (9 год)

Теоретична частина. Загальні і спеціальні функції журналістики. Загальні функції журналістики: інформаційна і функція формування громадської думки. Спеціальні функції журналістики: організаційна, функція «сторожового собаки» (соціальної критики), ідеологічна, культурна, розважальна та рекламна.

Практична частина. Визначення основних способів реалізації загальних функцій у медіатексті. Виявлення спеціальних функцій журналістики (організаційна, функція «сторожового собаки» (соціальної критики), ідеологічна, культурна, розважальна та рекламна) в текстах ЗМІ. Написання медіатекстів з метою реалізації конкретних функцій, дискусія та обговорення робіт.

2.3. Джерела інформації (20 год)

Теоретична частина. Види джерел інформації: підбір, перевірка, використання, посилання. Документальні джерела інформації. Використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет. Новинні агентства як джерело інформації.

Практична частина. Визначення основних постулатів кодексу етики ділових стосунків інформатора та журналіста. Соціологія і статистика — інструментарій і його коректне використання в медіа. Створення та ведення журналістського щоденника як системи накопичення, узагальнення та джерела інформації. Ознайомлення з діяльністю новинних агентств.

Розділ 3. Система жанрів журналістики, специфіка відображення дійсності (114 год)

3.1. Медіажанри: відмінність та взаємкореляція (27 год)

Теоретична частина. Жанри журналістики. Взаємкореляція жанрологічних форм. Інформація, пояснення, коментар. Метод і жанр. Діалектика взаємодії. Об'єктивність та неупередженість як критерії у різних жанрах.

Практична частина. Ознайомлення із жанрами в медіа різних країн. Визначення відмінностей медіажанрів у різних ЗМІ. Пошук інформації для різних медіажанрів. Підбір відповідного жанру до події. Опрацювання найкращих жанрових зразків в українських сучасних медіа на відповідність основним критеріям. Визначення жанру запропонованих керівником секції медіаматеріалів.

3.2. Інформаційні жанри ЗМІ (47 год)

Теоретична частина. Інформаційні жанри журналістики. Хроніка як жанр. Світова репортажистика в особах. Портретна репортажистика. Різновиди інтерв'ю. Групове інтерв'ю (з кількома учасниками). Комунікативна культура інтерв'юера.

Практична частина. Написання інформаційних заміток. Семінарське заняття «Новини. Хто і коли створює новину». Репортажистика в найяскравіших авторах: обговорення найкращих зразків сучасної репортажистики. Річард Капустінський як засновник стильного репортажу. Репортаж як творення нової медіадійсності. Інтерв'ю та його інтерактивність. Підготовка до інтерв'ю — збір інформації, досє, систематизація, виокремлення головного і цікавого. Проведення інтерв'ю: способи, методики, лайфхаки. Розшифрування інтерв'ю, написання, погодження, візування. Підбір ілюстративного матеріалу до інтерв'ю. Ознайомлення з особливостями інтерв'ю на телебаченні. Проведення групового інтерв'ю.

3.3. Аналітичні медіажанри (24 год)

Теоретична частина. Аналітичні жанри журналістики. Журналістське розслідування. Огляд як особливий медіажанр і його нове прочитання з розвитком інтернет-технологій.

Практична частина. Визначення джерел інформації для журналіста-розслідувача. Семінарське заняття «Стаття: види і форми». Написання рецензій: канони жанру. Коментар як медіажанр. Кореспонденція: способи інтерпретації.

3.4. Художньо-публіцистичні та сатиричні жанри журналістики (16 год)

Теоретична частина. Художньо-публіцистичні жанри в журналістиці. Есе: від журналістики до наукового пізнання. Особливості жанру в різних

сферах життя. Нарис і його різновиди. Подорожній нарис і його присутність у сучасному медіапросторі. Сатирично-гумористичні жанри ЗМІ.

Практична частина. Написання власних вражень та роздумів «Де починається журналістика». Ознайомлення з особливостями написання художньо-публіцистичних текстів без «впадання» в літературу. Обговорення есе вихованців секції. Конкурс на найкращий твір, написаний у межах практичних занять. Портретний нарис. Розгляд прикладів найкращої сучасної портретистики. Семінарське заняття на тему «Памфлет і фейлетон у сучасному медіасвіті: трансформація класичних жанрів у нові форми».

Розділ 4. Організація науково-дослідницької діяльності (68 год)

4.1. Поняття про наукове дослідження (12 год)

Теоретична частина. Наукове дослідження. Теоретичні основи науково-дослідницької діяльності. Основні напрями й етапи науково-дослідницької роботи в дослідженнях закономірностей та історичних передумов медійних явищ.

Теоретичне обґрунтування наукового дослідження. Актуальні напрями в науковій діяльності. Поняття про наукове дослідження (дослідницький проєкт). Обґрунтування актуальності роботи. Мета і завдання дослідження. Основні методи наукових досліджень. План дослідження. Джерела інформації, їх опрацювання. Проведення дослідження. Формування висновків та узагальнень.

Практична частина. Обрання теми наукового дослідження: актуальність, фокус, масштаб. Розроблення актуальних напрямів й етапів дослідницької роботи на прикладі наукової статті, дослідницьких робіт учнів минулих років. Вибір та обговорення теми дослідження, обґрунтування актуальності, формулювання мети, визначення об'єкта, предмета і завдань дослідження. Розроблення плану та основних напрямів роботи. Секційна пресконференція «Моя науково-дослідницька робота / дослідницький проєкт — розв'язання серйозних наукових проблем». Дослідження закономірностей та історичних передумов медійних явищ.

4.2. Джерела наукової інформації (12 год)

Теоретична частина. Джерела інформації. Документ як джерело дослідника. Загальні принципи роботи з науковими джерелами. Види літературних джерел з журналістикознавства. Використання інформаційних ресурсів інтернету. Цитування і конспектування як ефективні види опрацювання спеціальної літератури. Анотація і бібліографічний опис.

Практична частина. Збір та опрацювання наукових джерел. Робота з архівними документами: пошук, опрацювання, оформлення. Аналіз довідкової, енциклопедичної, наукової літератури, бібліотечних порталів та мережевих ресурсів. Підбір, формування й оформлення джерельної бази для дослідження. Формування каталогу дослідника.

4.3. Методологія наукового дослідження (13 год)

Теоретична частина. Основні методи наукових досліджень. Спостереження як метод збирання інформації та його види. Зовнішнє вивчення та бачення зсередини при методі спостереження. Інтерв'ю як метод збирання інформації: типи, підготовка, правила інтерв'ю. Методологія наукових досліджень.

Практична частина. Вивчення та застосування загальнонаукових та спеціальних методів дослідження в сучасних наукових працях у медіагалузі. Вибір методів дослідження відповідно до специфіки роботи. Формування методології відповідно до теми дослідження.

4.4. Написання та оформлення узагальнення дослідницької роботи (31 год)

Теоретична частина. Основні вимоги до оформлення дослідницької роботи та презентаційних матеріалів.

Вимоги до оформлення результатів дослідження в наукових журналах та періодичних виданнях. Вагомість наукових результатів у системі наукових знань.

Практична частина. Написання дослідницької роботи. Систематизація й узагальнення зібраного матеріалу. Робота над текстом. Оформлення бібліографії, посилань, цитат. Формулювання висновків.

Підготовка тез наукового дослідження, наукових доповідей та наукової статті для публікації: етапи, особливості, труднощі. Робота з візуалізацією даних. Оформлення дослідницької роботи, доповіді та презентаційних матеріалів. Підготовка презентації. Розроблення постера. Підготовка до публікації результатів власного дослідження в наукових журналах та періодичних виданнях. Виступи вихованців з доповідями.

Обговорення результатів учнівської дослідницької роботи. Оцінювання ефективності виконаного наукового дослідження та його цінності в системі наукових знань.

Розділ 5. Екскурсії, лекторії, тематичні заходи (28 год)

Практична частина. Екскурсії до закладів вищої освіти, культурно-просвітницьких та професійно-виробничих організацій і установ.

Зустрічі з науковцями. Наукові читання, конференції та лекторії.

Участь у науково-практичних конференціях, міських, всеукраїнських та міжнародних конкурсах, наукових читаннях, засіданнях круглих столів тощо. Організація і проведення тематичних, навчально-виховних заходів.

Підсумок (2 год)

Теоретична частина. Підбиття підсумків діяльності секції. Рекомендації щодо подальшої наукової діяльності.

Практична частина. Підсумкова науково-практична конференція. Відзначення найкращих вихованців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- правила поведінки в закладі освіти та кабінеті;
- теорію та історію журналістики, основні етапи становлення і розвитку медіа в системі суспільних комунікацій, їх місце та роль у житті сучасного суспільства;
- особливості функціонування різних видів медіа;
- функції та принципи журналістики;
- жанрову систему сучасних засобів масової інформації та їх характеристики;
- методи емпіричних та теоретичних досліджень;
- етапи підготовки та написання дослідницького проєкту;
- вимоги до оформлення дослідницької роботи;
- основи ефективної презентації наукових досліджень.

Вихованці мають уміти:

- дотримуватися правил поведінки в закладі освіти та кабінеті, правил безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни під час роботи з комп'ютером, проведення теоретичних та практичних занять;
- виділяти об'єкт теорії та історії журналістики;
- аналізувати матеріали із сучасних масмедіа і виокремлювати використані методи і жанри;
- визначати відмінності між традиційними і новими медіа;
- визначати тему для науково-дослідницької роботи;
- збирати необхідну наукову інформацію за допомогою методів спостереження, вивчення документів та інтерв'ю тощо, систематизувати її;
- шукати інформацію в бібліотечних каталогах та на вебсайтах наукових бібліотек;
- готувати доповіді за темою заняття;
- формулювати тему, мету і завдання наукового дослідження;
- визначати об'єкт і предмет дослідження;
- аргументувати актуальність, новизну, теоретичне і практичне значення наукового дослідження;
- визначати методи наукової роботи;
- проводити дослідницько-пошукову роботу та систематизацію матеріалів;
- викладати й оформлювати результати наукового дослідження згідно з вимогами;
- презентувати результати дослідницького проєкту.

У вихованців мають бути сформовані такі компетентності:

- здатність до пошуку необхідної інформації і фактчекінгу, вмотивованого використання різних джерел інформації;
- здійснення самостійної науково-дослідницької і журналістської діяльності;
- використання сучасних інформаційних технологій;
- готовність до постійного підвищення освітнього рівня, реалізації свого особистого потенціалу, саморозвитку.

ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

<i>Обладнання</i>	<i>Кількість, шт.</i>
Комп'ютер чи ноутбук	За кількістю вихованців
Екран для демонстрації презентації	1
Принтер	1
Сканер	1
Мультимедійний проєктор	1
USB-флеш-накопичувач	За кількістю вихованців
Мультимедійна дошка	1
Папір форматів А4 та А3	У разі потреби
Дошка чи фліпчарт та маркери до них	У разі потреби
Фломастери	У разі потреби
Ручки кулькові	У разі потреби
Папки	У разі потреби
Скріпки, кнопки	У разі потреби
Клей	У разі потреби
Ножиці	У разі потреби
Лінійка	У разі потреби
Степлер	У разі потреби
Папки для файлів	У разі потреби
Файли	У разі потреби
Гумка	У разі потреби

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аньєс Ів. Підручник із журналістики. Пишемо для газет / пер. з фр. Київ : Києво-Могилянська академія, 2013. 544 с.
2. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Львів : ПАІС, 2004. 268 с.
3. Квіт С. Масові комунікації. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2018. 352 с.
4. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник. 5-те вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 496 с.

5. Михайлин І. Л. Розвиток науки про соціальні комунікації в Україні: історія журналістикознавства. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації»*. 2010. № 903. Вип. 2. С. 61–84.

6. Про медіа : Закон України від 13.12.2022 р. № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20> (дата звернення: 10.03.2023).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Кросмедіа: контент, технології, перспективи : колективна монографія / за заг. ред. д. н. із соц. ком. В. Е. Шевченко; Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Київ : Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2017. 234с.

3. Українське законодавство: засоби масової інформації. Київ : IREX ПроМедіа Україна, 2004. 368 с.

4. Михайлин І. Л. Журналістика як всесвіт : вибрані медіадослідження. Харків : Прапор, 2008. 512 с.

5. Михайлин І. Л. Історія української журналістики. Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики : підручник для вищої школи. Харків : Прапор, 2005. 320 с.

6. Москаленко А. З. Теорія журналістики : навч. посіб. Київ : ЕксОб, 2002. 336 с.

7. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. 2-ге вид., доп. Київ : Київський університет, 1999. 308 с.

8. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.

9. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підручник для студ. галузі 0303 «Журналістика та інформація». Київ : Просвіта, 2008. 260 с.

10. Різун В. В., Скотникова Т. В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві. 2-ге вид., переоб. і доп. Київ : Преса України, 2008. 144 с.

11. Срібняк І. Історія журналістики (XVIII–XX ст.). Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 308 с.